

ก้อนถุงน้ำที่คอ (Cystic Hygroma)

ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย – สิ่งที่คุณควรรู้และควรถาม

ก้อนถุงน้ำที่คอคืออะไร?

ก้อนถุงน้ำที่คอเป็นความผิดปกติในการพัฒนาของระบบน้ำเหลืองที่สามารถตรวจพบได้ด้วยอัลตราซาวด์ตั้งแต่อายุครรภ์ 11 สัปดาห์ขึ้นไป มีลักษณะเป็นถุงน้ำหลายห้องซึ่งอยู่บริเวณคอของทารก (บริเวณท้ายทอย-คอ) และมักจะมีภาวะบวมน้ำที่ผิวหนังของทารกหรือมีการสะสมของของเหลวในส่วนอื่น ๆ ของร่างกายร่วมด้วย (ทารกบวมน้ำ หรือเรียกอีกชื่อว่า “ทารกสวมชุดอวกาศ”) ภาวะนี้เพิ่มความเสี่ยงของความผิดปกติของโครโมโซม ความผิดปกติของหัวใจ และอวัยวะอื่น ๆ รวมถึงโอกาสที่ทารกอาจเสียชีวิตก่อนคลอด

เกิดขึ้นได้อย่างไร?

ความผิดปกตินี้เกิดจากหลอดน้ำเหลืองไม่สามารถเชื่อมต่อกับหลอดเลือดหลักในบริเวณคอของทารก น้ำเหลืองจึงสะสมอยู่ในถุงน้ำขนาดใหญ่ที่คอของทารก และในระยะต่อมาของโรค น้ำเหลืองอาจสะสมในส่วนอื่นของร่างกาย เช่น ผิวหนัง ช่องท้อง และช่องอก ภาวะนี้เรียกว่าทารกบวมน้ำ ความผิดปกตินี้พบได้บ่อยในทารกที่มีความผิดปกติของโครโมโซม โดยพบมากขึ้นในหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุมาก

เกี่ยวข้องกับโครโมโซมอย่างไร?

ก้อนถุงน้ำที่คอเกี่ยวข้องกับความผิดปกติของโครโมโซม และกลุ่มอาการทางพันธุกรรม ซึ่งจะเพิ่มความเสี่ยงต่อการแท้ง ทารกเสียชีวิตในครรภ์ และทารกเสียชีวิตแรกคลอด ความผิดปกติของโครโมโซมพบได้ร้อยละ 60 ของคนไข้ทั้งหมด โดยความผิดปกติที่พบได้บ่อยที่สุดคือ โครโมโซมคู่ที่ 21 เกิน หรือกลุ่มอาการดาวน์ (trisomy 21), โครโมโซมเอกซ์ขาดหายไป หรือกลุ่มอาการเทอร์เนอร์ (XO) และโครโมโซมคู่ที่ 18 เกิน (trisomy 18) โดยกลุ่มอาการเทอร์เนอร์จะพบได้บ่อยในกรณีที่มีการสะสมของของเหลวปริมาณมากทั้งที่คอ และส่วนอื่นของร่างกาย

เกี่ยวข้องกับความผิดปกติแต่กำเนิดอะไรบ้าง?

พบความผิดปกติแต่กำเนิดของอวัยวะอื่น ๆ ร่วมด้วยร้อยละ 44 ในทารกที่มีโครโมโซมผิดปกติ และร้อยละ 13-29 ในทารกที่มีโครโมโซมปกติ ความผิดปกติที่พบร่วมด้วยได้บ่อยที่สุดคือ ความผิดปกติของหัวใจ ตามมาด้วยระบบทางเดินปัสสาวะ ระบบประสาทส่วนกลาง กระดูก ผนังช่องท้อง และอื่น ๆ

ควรทำการตรวจเพิ่มเติมหรือไม่?

การตรวจเพิ่มเติมมีความจำเป็นเพื่อค้นหาสาเหตุของก้อนถุงน้ำที่คอ การตรวจเพิ่มเติมเหล่านี้ช่วยตรวจสอบว่าไม่มีความผิดปกติของโครโมโซม หรือความผิดปกติของอวัยวะอื่นที่เกี่ยวข้อง การตรวจเพิ่มเติมที่ควรสอบถาม ได้แก่:

- การตรวจชิ้นเนื้อรก (chorionic villous sampling) หรือ การเจาะน้ำคร่ำ (amniocentesis) โดยการเลือกตรวจชิ้นเนื้ออยู่กับอายุครรภ์เมื่อพบก้อนถุงน้ำที่คอ

ก้อนถุงน้ำที่คอ (Cystic Hygroma)

ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย – สิ่งที่คุณควรรู้และควรถาม

- การตรวจอัลตราซาวด์ทารกในครรภ์ขั้นสูง (advanced scan)
- การตรวจหัวใจทารกในครรภ์อย่างละเอียด (fetal echocardiography)
- การตรวจเอ็มอาร์ไอ (MRI) อาจมีประโยชน์หากทารกมีความผิดปกติหลายอย่าง หรือเมื่อการตรวจอัลตราซาวด์ทำได้ยาก

สามารถหายไปเองหรือไม่?

หากผลการตรวจทางพันธุกรรมปกติ และไม่มีความผิดปกติอื่น ๆ ในระหว่างตั้งครรภ์ ของเหลวที่สะสมอาจลดลงได้ในบางราย โดยเฉพาะถ้าไม่มีความรุนแรงมาก แพทย์จะเป็นผู้แจ้งว่าคุณต้องนัดตรวจติดตามเพิ่มเติมหรือไม่

ควรเฝ้าระวังอะไรระหว่างการตั้งครรภ์?

หากการตั้งครรภ์ดำเนินต่อไป การตรวจอัลตราซาวด์ทุก 4 สัปดาห์เป็นอย่างน้อยมีความจำเป็น เพื่อดูว่ามีการสะสมของของเหลวในส่วนอื่นของร่างกาย (ทารกบวมน้ำ) หรือไม่ ประเมินปริมาณน้ำคร่ำ การเจริญเติบโตของทารก และสุขภาพโดยรวม ในบางประเทศอาจให้ตรวจสุขภาพทารกในครรภ์ด้วยบีพีพี (biophysical profile หรือ BPP) หลังอายุครรภ์ 32 สัปดาห์

ควรคลอดที่ไหน?

ในกรณีจำเป็น ทารกควรคลอดในโรงพยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญด้านการดูแลเด็กเฉพาะทาง และอาจต้องคลอดก่อนวันครบกำหนดคลอดไม่กี่สัปดาห์ (38 สัปดาห์) หรือเร็วกว่านั้น หากมีข้อกังวลเกี่ยวกับสุขภาพของทารก

จะเกิดขึ้นอีกหรือไม่?

โอกาสการเกิดซ้ำขึ้นอยู่กับสาเหตุของโรค ในกรณีที่มีโครโมโซมผิดปกติอาจมีความเสี่ยงในการเกิดความผิดปกติซ้ำของโครโมโซมนั้นเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาการทางพันธุกรรม ความเสี่ยงการเกิดซ้ำจะขึ้นอยู่กับรูปแบบการถ่ายทอดทางพันธุกรรม และชนิดของกลุ่มอาการ การรับคำปรึกษาทางพันธุศาสตร์ และคำปรึกษาจากแพทย์เวชศาสตร์มารดาและทารกในครรภ์ (MFM) มีความสำคัญในการวางแผนการตั้งครรภ์ในอนาคต

ก้อนถุงน้ำที่คอ (Cystic Hygroma)

ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย – สิ่งที่คุณควรรู้และควรถาม

คำถามอื่น ๆ ที่ควรถาม:

- พบความผิดปกติอื่น ๆ ร่วมด้วยหรือไม่?
- จะต้องตรวจอัลตราซาวด์บ่อยแค่ไหน?
- ทารกจะได้รับประโยชน์จากการผ่าตัดในครรภ์หรือไม่?
- ทารกหลังคลอดควรได้รับการดูแลที่ไหน?
- ทารกหลังคลอดจะเป็นอย่างไรบ้าง?
- สามารถพบทีมแพทย์ที่จะดูแลทารกหลังคลอดล่วงหน้าได้หรือไม่?

ข้อสงวนสิทธิ์:

เนื้อหาใน [แผ่นพับนี้/เว็บไซต์ของเรา] จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้อมูลทั่วไปเท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาที่จะเป็นคำแนะนำทางการแพทย์ที่คุณควรยึดถือ คุณต้องขอรับคำแนะนำทางการแพทย์จากผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์เฉพาะของคุณ ก่อนที่จะดำเนินการหรือตัดสินใจการดำเนินการใด ๆ ตามเนื้อหาใน [แผ่นพับนี้/เว็บไซต์ของเรา] แม้ว่าเราจะพยายามปรับปรุงข้อมูลใน [แผ่นพับ/เว็บไซต์ของเรา] เราไม่ได้ออกการรับรอง การประกัน หรือการค้ำประกันใด ๆ ไม่ว่าจะโดยชัดแจ้งหรือโดยนัยว่าเนื้อหาใน [แผ่นพับ/เว็บไซต์ของเรา] มีความถูกต้อง ครบถ้วน หรือเป็นข้อมูลล่าสุด

ปรับปรุงล่าสุด: พฤษภาคม 2022